

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 37P/42/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118226783
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Cvengová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2018:6118226783.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, v konaní pred sudkyňou JUDr. Evou Cvengovou, v právnej veci starostlivosti o maloletého A. O. W., nar. XX. XX. XXXX, t. č. bytom S. S., D. XX, zast. opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, zvereného do náhradnej osobnej starostlivosti 1/ W.. B. S., nar. XX. XX. XXXX a 2/ Y.. W. S., nar. XX. XX. XXXX, obidvaja trvale bytom S. S., D. XX, dieťa matky W.. B. Müllerovej, nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom S. S., D. XX, t. č. bytom S. S., D. XX, zast. JUDr. Andrejom Kováčikom, advokátom so sídlom AK Banská Bystrica, Námestie SNP 8 a otca W.. A. W., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom S. S., M. 3, o návrhu matky na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti a zverenie maloletého do osobnej starostlivosti matky, takto

rozhodol:

Súd zrušuje spoločnú náhradnú osobnú starostlivosť W.. B. S., nar. XX. XX. XXXX a Y.. W. S., nar. XX. XX. XXXX nad maloletým A. O. W., nar. XX. XX. XXXX nariadenú rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 32P/76/2016 - 183 zo dňa 07. 06. 2016.

Súd maloletého A. O. W., nar. XX. XX. XXXX zveruje do osobnej starostlivosti matky W.. B. B., nar. XX. XX. XXXX, ktorá je oprávnená maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

L. je povinný prispievať na výživu maloletého A. O. W., nar. XX. XX. XXXX výživným vo výške 70,- € mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Súd zrušuje rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 32P/76/2016 - 183 zo dňa 07. 06. 2016 vo výroku o výživnom na maloletého A. O. W., nar. XX. XX. XXXX.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka sa prostredníctvom svojho právneho zástupcu návrhom podaným na tunajšom súde dňa 19. 02. 2018 domáhala zmeny výchovného prostredia maloletého tak, že maloletý sa zverí do jej osobnej starostlivosti a otec bude zviazaný prispievať na výživu maloletého sumou 70,- € mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k jej rukám počnúc dňom právoplatnosti rozhodnutia. Svoj návrh odôvodnila tým, že rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 32P/76/2016 - 183 zo dňa 07. 06. 2016 bol maloletý zverený do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov z jej strany, pričom jej aj otcovi maloletého bola určená vyživovacia povinnosť na maloletého. Dôvodom zverenia maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti bola skutočnosť, že rodičia neboli schopní zabezpečovať náležitú starostlivosť o maloletého, nedávali záruky na jeho riadnej výchove a opatere. Mala problémy s alkoholom, podstúpila liečbu, resocializovala sa, avšak v čase rozhodovania o zverení maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti ubehol len krátky čas jej resocializácie. Uviedla, že v súčasnosti úspešne

absolvovala protialkoholické liečenie v CPLDZ, dlhodobo abstínuje, nepožíva alkoholické nápoje, je dlhodobo zamestnaná u zamestnávateľa Lesy Slovenskej republiky. Na jej strane nastala v tomto smere zmena pomerov a v súčasnosti dáva súdu záruku výkonu riadnej starostlivosti o maloletého s tým, že má vytvorené vhodné podmienky na zabezpečovanie osobnej starostlivosti o maloletého. Poukázala na skutočnosť, že v súčasnosti opatruje aj maloletého L. I., nar. XX. XX. XXXX, o čom súdu predložila aj čestné vyhlásenie rodičov maloletého. Ďalej poukázala na to, že maloletý si sám praje byť v jej starostlivosti, pričom otec nejaví žiadny záujem o maloletého, s maloletým nemajú dobrý vzťah. Poukázala aj na to, že starí rodičia maloletého, ktorí majú maloletého v náhradnej osobnej starostlivosti, majú už aj vyšší vek a zdravotné problémy.

2. Matka k návrhu pripojila listinné dôkazy, rozsudok o zverení maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov, správu z CPLDZ, z ktorej vyplýva, že matka absolvovala kompletnú ústavnú protialkoholickú liečbu, aktuálne je v aktívnej ambulantnej liečbe s pravidelnými kontrolami vzoriek moču, spolupracuje, dodržiava termíny, abstínuje najmenej od januára 2017. Z pripojeného vyjadrenia starých rodičov maloletého, ktorí majú maloletého zvereného v spoločnej osobnej starostlivosti vyplýva, že v súčasnosti už nevidia dôvod, pre ktorý by matka nemohla zabezpečovať starostlivosť o maloletého osobne, s jej návrhom súhlasia s tým, že poukázali, že sú už aj vyššieho veku a majú aj zdravotné problémy, pričom maloletý prezentuje názor, že chce byť vychovávaný matkou. Z čestného prehlásenia manželov I. bolo preukázané, že matka od júla 2016 opatruje ich syna, možno sa na ňu vždy spofahnúť. K zabezpečovaniu starostlivosti o ich syna matkou maloletého sa vyjadrovali pozitívne s tým, že starostlivosť o ich maloletého syna zvláda a vždy si našli syna zaopatreného, jedná sa preto o spofahlivú, zodpovednú, čestnú osobu.

3. Otec maloletého v písomnom vyjadrení k návrhu nesúhlasil s návrhom matky a nesúhlasil ani so zotrvaním maloletého v starostlivosti starých rodičov. Poukázal na to, že rodinné prostredie matky ako aj starých rodičov je pre maloletého nevhodné tým, že u maloletého sa prejavili známky zlej výchovy, a to jednak v škole ale aj v bežnom živote, nakoľko maloletý sa začal dopúšťať už aj kriminálnej činnosti, ktorá vyústila do lúpežného prepadnutia obchodu. Poukázal na to, že starí rodičia ako aj matka mu znemožňujú kontakt s maloletým, maloletého štvú proti nemu. Inú vhodnú formu starostlivosti pre maloletého však neuviedol. Uviedol, že jeho príjmom je len invalidný dôchodok vo výške 158,40 €, nakoľko má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 60%, zároveň poberá rodinné prídavky a rodičovský príspevok.

4. Opatrovník maloletého vo vyjadrení k návrhu odporučil návrhu matky vyhovieť, náhradnú osobnú starostlivosť o maloletého zrušiť a zveriť maloletého do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazat' prispievať na výživu maloletého primeraným výživným. Ohľadom maloletého ďalej uviedol, že maloletý na žiadosť otca absolvoval dobrovoľný diagnostický pobyt v Diagnostickom centre Ružomberok od 18. 08. 2015 do 26. 10. 2015, kedy bol jeho pobyt ukončený predčasne na žiadosť otca. V evidencii sociálnej kurately je maloletý vedený od mája 2016, kedy boli vypočúvaný ako svedok na OO PZ Banská Bystrica. V máji 2016 boli úradu avizované problémy s užívaním marihuany maloletým, kedy mu vyšli pozitívne testy. Vzhľadom na to bolo maloletému dňa 14. 07. 2016 uložené výchovné opatrenie - podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu, kedy sa výchovné opatrenie realizovalo do 31. 12. 2017, nakoľko splnilo svoj účel. Následne v mesiaci január 2018 maloletý ukradol v potravinách alkohol pre vlastnú potrebu a v marci 2018 sa dopustil trestného činu lúpeže, kedy bolo začaté voči nemu trestné stíhanie a vznesené obvinenie. Väzba bola u maloletého nahradená dohľadom probačného a mediačného úradníka za súčasného ponechania na slobode s tým, že maloletému boli uložené aj primerané obmedzenia a povinnosti. Maloletý bol zároveň na základe dohody o dobrovoľnom pobyte umiestnený do Reedukačného centra Hlohovec dňa 08. 03. 2018, z ktorého bol prepustený dňa 28. 06. 2018 a vrátil sa do domácnosti starých rodičov. Opatrovník ďalej uviedol, že z pohovoru s maloletým vyplynulo, že odkedy je zverený starým rodičom s mamou sa celý čas stretával, takmer každý deň, niekedy k nej chodieval aj na viacej dní. Rozumie si dobre aj s nevlastnou sestrou, dobre vychádza aj s matkiným priateľom. U starých rodičov sa mu páči, chcel by sa s nimi aj naďalej stretávať, ale chcel by ísť bývať k mame, chce jej byť zverený do starostlivosti. Poukázal na to, že s otcom sa nestretáva, nie je s ním v žiadnom kontakte v telefonickom ani osobnom, ani nemá záujem sa s ním stretávať.

5. Zo správy z Reedukačného centra Hlohovec zo dňa 12. 06. 2018 vyplýva, že maloletý po príchode do zariadenia sa prejavoval účelovým správaním, výrazne inklinoval k problémovej skupine, dohody a pravidlá porušoval, vymočil sa na izbe do kvetináča, v rámci školy v triede do fľaše, popísal nočné

stolíky, napadol spolužiaka, neodovzdal mobilný telefón. S odstupom času však nastal u maloletého pozitívny posun v jeho správaní, svoje chyby si začal uvedomovať. Reedukačné centrum skonštatovalo, že u maloletého je kolektívna výchova nevyhovujúca, nakoľko pobyt v zariadení splnil svoj účel a je vhodnejšie a efektívnejšie na maloletého výchovne pôsobiť individuálnym spôsobom. Poukázali ďalej na to, že maloletý je náročný, čo sa týka svojich potrieb a financií. Je priveľmi materialisticky zameraný, jeho záujmová činnosť je veľmi chudobná, nerozvinutá, túži po vzrušení, dobrodružstvách a zážitkoch a keď táto jeho potreba nie je naplnená efektívnym spôsobom realizuje sa nevhodne, dopúšťa sa rizikového a problémového správania. Odporučili, aby maloletý zotrval v reedukačnom centre do 30. 06. 2018, následne ďalší pobyt maloletého v zariadení neodporučali aj s poukazom na to, že od septembra 2018 má nastúpiť na Hotelovú akadémiu vo Zvolene, pričom vzdelávanie maloletého v reedukačnom centre je nepostačujúce, nakoľko sa jedná o inteligentného chlapca z prostredia s vyšším sociálno - ekonomickým statusom a úroveň vzdelávania v zariadení je hlboko pod jeho úroveň. Učebné odbory, ktoré ponúka zariadenie maloletého nezaujímajú, chce ísť študovať na hotelovú akadémiu a ďalším vzdelávaním v reedukačnom centre by mohlo dôjsť k demotivácii maloletého, čo by skomplikovalo jeho budúce zaradenie sa do vzdelávania, prípravu na povolenie a následné zaradenie sa do pracovného procesu. Reedukačné centrum následne dňa 03. 07. 2018 oznámilo, že skončila platnosť dohody o dobrovoľnom prevýchovnom pobyte maloletého dňom 30. 06. 2018.

6. Súd podľa § 180 CSP konal a rozhodol v neprítomnosti otca z dôvodu, že tento mal vykázané doručenie predvolania na pojednávanie riadne a včas. Na pojednávanie sa nedostavil, svoju neúčasť žiadnym spôsobom vopred vážnymi okolnosťami neospravedlnil.

7. Právny zástupca matky na pojednávaní zotrval na písomne podanom návrhu s tým, že súdu predložil ďalšie lekárske potvrdenie o abstinencii matky od MUDr. B.. Zároveň poukázal na to, že na strane matky došlo k ďalej zmene pomerov, nakoľko táto nadobudla dvojizbový byt do svojho výlučného vlastníctva. Ohľadom zmeny pomerov uviedol, že v čase rozhodovania o náhradnej osobnej starostlivosti mala matka krátku dobu resocializácie, podstupovala protialkoholické liečenie, pričom v súčasnosti ubehla určitá doba a na strane matky nastala zmena pomerov v tom smere, že matka je už schopná sa sama starať o svoje maloleté dieťa.

8. Matka na pojednávaní zotrvala na písomne podanom návrhu aj na vyjadrení právneho zástupcu. Poukázala na to, že chce mať maloletého u seba, chce byť jeho plnohodnotnou matkou, zabezpečovať jeho starostlivosť. V súčasnosti je maloletý v náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov s tým, že títo majú vyšší vek aj zdravotné problémy, preto nevidí dôvod prečo by mali naďalej zabezpečovať starostlivosť o maloletého, keď ju môže plnohodnotne zabezpečovať ona. S maloletým boli výchovné problémy aj keď bol zverený do osobnej starostlivosti otca, vtedy sa u neho prejavovalo záškoláctvo, inklinoval k zlej partii. V súčasnosti býva v blízkosti starých rodičov maloletého, je v kontakte s maloletým takmer každý deň, maloletý k nej chodí aj cez víkendy. Podľa jej názoru by starostlivosť o maloletého zvládla, je medzi nimi nie len rodičovský ale aj kamarátsky vzťah. Uviedla, že maloletý má v súčasnosti 17 rokov, navštevuje 1. ročník Strednej školy vo Zvolene kde nastúpil 10. 09. 2018, nakoľko mal zdravotné problémy s nohou. Čo sa týka prospechu má tri jednotky, jednu trojku, dochádzku do školy má pravidelnú. Do školy chodí vlakom, v škole sa stravuje, kde sa platí suma okolo 22,- € mesačne, cestovné do školy má 10,- € mesačne. V škole navštevuje odbor kuchár, čašník, kde sa zakupovali uniformy s čím boli spojené zvýšené výdavky spolu 150,- €, taktiež na prax potrebuje rôzne pomôcky. Matka ďalej uviedla, že maloletý sa vo voľnom čase venuje skladaniu hudby, robí tzv. podmazky k rappovým skladbám, baví ho aj skateboard. Nevenuje sa však žiadnej záujmovej platenej činnosti. V súčasnosti sa stretáva už s lepšou partiou, má lepších kamarátov. Jeho zdravotný stav je dobrý, navštevuje alergologickú ambulanciu, očné, CPLDZ, nakoľko mal problém i s užívaním marihuany, kedy mu bolo nariadené výchovné opatrenie - dohľad. V súčasnosti navštevuje maloletý aj psychológa pre poruchy správania. Podľa jej názoru medzi ňou a maloletým je vytvorená citová väzba. Vie to aj podľa toho, že maloletý sa pýta na jej názory, stále spolu komunikujú, sám ju vyhľadáva. Maloletý si podľa jej názoru uvedomil čo spravil keď sa dopustil trestnej činnosti. Potvrdila, že momentálne je maloletý v puberte a je pravdou, že je dosť materiálne zameraný. Nezakupuje mu ale všetko čo si maloletý zažiada, musí si to nejakým spôsobom zaslúžiť. Cez leto mal maloletý aj brigádu, kde si zarábala sám. Čo sa týka denného režimu matka uviedla, že maloletý vstáva o 05:30 hod., o 06:08 hod. mu ide autobus, 06:30 hod. mu ide vlak do Zvolena. Vyučovanie mu začína 07:45 hod., každý deň má v škole sedem vyučovacích hodín. Následne vlak zo Zvolena mu ide 15:06 hod. a príchod má 15:30 hod. Po príchode zo školy sa maloletý naje, potom sa učí, oddychuje, skladá hudbu. Na nočný spánok sa ukladá okolo 22:30 hod. Uviedla, že jej príjem v priemere mesačne

je 1.100,- €. Má ďalšiu vyživovaciu povinnosť voči maloletej dcére, ktorá má 10 rokov, kde má súdom určené výživné 70,- € mesačne. Pravidelne sa podrobuje kontrolám a odberom v CPLDZ jedenkrát mesačne s tým, že oficiálne abstínuje od januára 2017. Býva v prenajatom dvojizbovom byte, ktorý je prerobený na trojizbový, maloletý tam má svoju vlastnú izbu, ktorú má aj spolu s maloletou dcérou. V domácnosti býva ešte spolu s druhom. Ďalej uviedla, že momentálne maloletý s jej druhom nevychádzajú dobre, ich vzťahy sa zhoršili, maloletý ho nemá rád. V súčasnosti zakúpila nový dvojizbový byt, ktorý je v jej osobnom vlastníctve s tým, že tento v súčasnosti ešte prerábajú a plánuje sa tam presťahovať následne aj s maloletým avšak už bez partnera. Náklady na bývanie má nájom 360,- € mesačne, úver 350,- € mesačne, za nový byt platí zálohový predpis 181,- € mesačne vrátane energií, televízia, internet je 42,- € mesačne, mobil pre maloletého 20,- € mesačne, na stravu minie zhruba 150,- € mesačne. Nie je v žiadnom kontakte s otcom maloletého. Čo sa týka vzťahu otca a maloletého, tento je negatívny, maloletý sa nechce s otcom stretávať.

9. Stará matka maloletého na pojednávaní odporučila návrhu matky vyhovieť. Súhlasila so zverením maloletého do osobnej starostlivosti matky. Poukázala na to, že zverenie maloletého do ich náhradnej osobnej starostlivosti bolo len prechodné s tým, že dieťa patrí k matke a v súčasnosti už odpadli dôvody, pre ktoré bol maloletý zverený do ich náhradnej osobnej starostlivosti a niet ďalej dôvod aby v ich spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti zotrval. Nechce úplne odmlčať v starostlivosti o maloletého, ale takáto starostlivosť ju momentálne aj zaťažuje vzhľadom na vek a zdravotné problémy. Matka aj maloletý prejavili záujem byť spolu. Podľa jej názoru je už matka schopná sa postarať o maloletého plnohodnotne, inak by s jej návrhom nesúhlasila. Medzi matkou a maloletým je vytvorený silný citový vzťah, citový väzba. Matka má vytvorené aj vhodné bytové podmienky pre starostlivosť o maloletého s tým, že momentálne rekonštruuje byt, ktorý bude obývateľný asi v polovici októbra, maloletý tam bude mať svoju izbu a vytvorené všetky vhodné podmienky. Potvrdila, že výchovné problémy s maloletým vyplývajú z jeho súčasného veku, pretože je v puberte, avšak tieto sú zvládnuteľné. Prestal už chodiť po večeroch vonku, stýkať sa so zlou partiou. Čo sa týka požívania alkoholu a omamných látok, tieto v súčasnosti už maloletý neužíva. Za týmto účelom si zakúpila alkohol tester a pravidelne maloletého testovala a skúšala, či niečo nepožil. Ďalej uviedla, že od triednej učiteľky maloletého jej bolo avizované, že maloletý porušil školský poriadok, fajčil v areály školy. Maloletému dohovorela, avšak nevie zaručiť, že sa situácia nezopakuje lebo má vedomosť o tom, že maloletý fajčí. Dôvodom, prečo sa maloletý dopustil trestného činu lúpeže bola tá skutočnosť, že chcel peniaze, toto im povedal sám maloletý ako dôvod. Potvrdila, že maloletý v súčasnosti nemá žiadny záujmový platený krúžok, skladá si iba sám hudbu. Zdravotný stav má dobrý. Navštevuje špecializovanú ambulanciu alergologickú, očné, CPLDZ, nosí okuliare. Na maloletého mali zvýšené výdavky v súvislosti s nástupom na Strednú školu Hotelovú, a to za účelom zakupovania uniforiem, ktoré stáli 150,- €, na ZRPŠ sa platila suma 7,- € na mesiac, strava 1,39 € za jeden obed, školské pomôcky boli 30,- €, cestovné do školy je 32,- €. Uviedla, že matka si plní riadne vyživovaciu povinnosť na maloletého v sume 70,- € mesačne, otec si plní vyživovaciu povinnosť avšak nepravidelne, mal aj nedoplatky na výživnom, ktoré boli riešené formou exekúcie, tieto následne doplatil. Matka je v pravidelnom kontakte s maloletým, otec nie je s maloletým v žiadnom kontakte, vôbec sa o neho nezaujíma. Maloletý podľa jej názoru má s matkou veľmi dobrý vzťah, priateľský. K otcovi v súčasnosti nemá žiadny vzťah, vyhýba sa mu. Jej príjmom v súčasnosti je len starobný dôchodok vo výške 650,- € mesačne, privyrába si aj na dohodu o vykonaní práce, kde si vie zarobiť sumu 300,- € mesačne.

10. Starý otec maloletého rovnako súhlasil s podaným návrhom matky a žiadal, aby súd tomuto vyhovel, nakoľko matka je už schopná zabezpečovať starostlivosť o maloletého. Potvrdil vyjadrenia starej matky maloletého, že už majú vysoký vek, zhoršený zdravotný stav, zdravotné problémy a už celkom nevládajú starostlivosť o maloletého. Matka má vytvorené aj vhodné bytové podmienky pre starostlivosť o maloletého, vzťah matky a maloletého je dobrý. Matka je v pravidelnom kontakte s maloletým, plní si aj riadne vyživovaciu povinnosť. Podľa jeho názoru maloletý bude matku rešpektovať. V súčasnosti je dochádzka maloletého do školy pravidelná, prospech má dobrý. Problémy s alkoholom podľa jeho názoru matka už v súčasnosti nemá, abstínuje už od roku 2017, tieto by na nej spoznali aj po hlase. Uviedol, že jeho príjmom je len starobný dôchodok 430,- €, brigádnicky si privyrába sumu zhruba 100,- € mesačne.

11. Maloletý na pojednávaní uviedol, že má 17 rokov, navštevuje Hotelovú akadémiu vo Zvolene, študijný odbor ho baví, hlavne odbor kuchár. Vedel uviesť prečo je na pojednávaní, z dôvodu, že chce ísť bývať k mame. U mamy mu je lepšie ako so starými rodičmi. Starí rodičia už majú svoj vek, má ich tiež rád ale

radšej by bol s mamou. Starí rodičia sú prísni, čo sa týka plnenia si povinností, nie je mu však u nich zle. Uviedol, že aj mama je na neho prísna. Ohľadom incidentu, ktorý spáchal v marci 2018 uviedol, že to bolo hlavne kvôli peniazom, nakoľko chcel mať viac peňazí ako dostával. Starká mu dávala vreckové 15,- € na týždeň, taktiež mama mu dávala peniaze keď si vypýtal. Potvrdil, že cez leto si brigádnicke zarobil sumu 310,- €, za čo si kúpil topánky a reproduktory. U mamy v novom byte bude mať vlastnú izbu. S mladšou sestrou vychádza dobre, je fajn, ale je viac naviazaná na mamu. Poukázal na to, že maminho priateľa veľmi nemusí, nepáči sa mu ako osoba, človek s tým, že mamu si privlastňoval a jeho chcel dať bokom. V budúcnosti by chcel pracovať v hotelierstve ako kuchár, čašník, ale nechcel by ostať na Slovensku, chcel by ísť do zahraničia, do Holandska alebo do Ameriky. V súčasnosti má nariadenú toxikologickú liečbu kvôli omamným látkam. Nie je závislý na marihuane, túto užíval iba zo zábavy. Alkohol v súčasnosti už nepožíva. Potvrdil, že fajčí s čím mal problém aj v terajšej škole. Inak problémy v škole nemá ani s učiteľmi ani so spolužiakmi. S mamou sa často stretáva, napríklad keď ide poobede zo školy, chodí k mame aj cez víkendy ale neprespáva tam, lebo nechce byť s jej priateľom. Vzťah s mamou má dobrý, preto s ňou chce aj bývať. S otcom nemá dobrý vzťah, nakoľko sa mu ani neozve, nezatelefonuje, a to ani na sviatky, Vianoce, nedal mu ani žiadny darček. Na záver uviedol, že by chcel byť zverený mame.

12. Opatrovník maloletého na pojednávaní uviedol, že maloletý bol zverený do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starým rodičom v čase, keď matka nemala vytvorené vhodné podmienky, resp. nebolo v jej možnostiach a schopnostiach sa náležite o maloletého postarať. V súčasnosti si matka tieto podmienky upravila, dlhodobo abstínuje o čom predložila aj potvrdenia. O maloletého má eminentný záujem. Vzťah k maloletému má preukázateľný, sú spolu v kontakte. Medzi maloletým a matkou je vytvorená citová väzba. Matka má vytvorené aj vhodné podmienky pre starostlivosť o maloletého aj čo sa týka bytových pomerov. Zo strany úradu bolo nad maloletým nariadené výchovné opatrenie - dohľad, ktorý sa bude zo strany úradu vykonávať až do dospelosti maloletého. Vzhľadom na uvedené odporučil zrušiť náhradnú osobnú starostlivosť nad maloletým a vyhovieť návrhu matky tak, že by bol maloletý zverený do jej osobnej starostlivosti s tým, že matka bude maloletého zastupovať, spravovať jeho majetok v bežných veciach a otec bude povinný prispievať na výživu maloletého primerane jeho možnostiam, schopnostiam s prihliadnutím aj na vek a potreby maloletého.

13. Z oznámenia zamestnávateľa matky Lesy SR vyplýva, že matkin priemerný mesačný príjem je X.XXX,XX €.

14. Z oznámenia sociálnej poisťovne vyplýva, že otcovi je vyplácaný invalidný dôchodok vo výške XXX,XX €.

15. Z matkou predložených lekárskejších správ zo dňa 10. 05. 2018, 08. 08. 2018 a 19. 09. 2018 vyplýva, že naďalej kvalitne spolupracuje v ambulantnej liečbe v CPLDZ, preukázateľne abstínuje, toxikologickými vyšetreniami močových vzoriek neboli zaznamenané žiadne porušenia abstinencie.

16. Rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica zo dňa 02. 08. 2018 súd určil nad výchovou maloletého dohľad, ktorý sa bude realizovať v spolupráci s CPLDZ s tým, že toto sa bude vykonávať do 03. 08. 2019, a to z dôvodu opakovaného rizikového správania maloletého z minulosti, ktorým ohrozil svoj zdravý vývoj.

17. Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 1T/44/2018 - 254 zo dňa 18. 09. 2018 bol maloletý uznaný vinným zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, 2 písm. c) Trestného zákona v spojení s § 138 písm. a) Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere dvoch rokov s podmieneným odkladom výkonu trestu odňatia slobody so skúšobnou dobou v trvaní dvoch rokov za súčasného uloženia probačného dohľadu nad jeho správaním bez nariadenia kontroly technickými prostriedkami. Zároveň mu boli uložené výchovné povinnosti a obmedzenia, a to podrobiť sa probačnému dohľadu a zákaz požívania alkoholických nápojov alebo iných návykových látok. Taktiež mu bolo uložené ochranné protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou. Rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 18. 09. 2018.

18. Z opatrovaneckého spisu maloletého vyplýva, že maloletý pochádza z manželstva rodičov, ktoré bolo rozvedené. Maloletý bol na čas po rozvode zverený do osobnej starostlivosti matky a následne došlo k zmene výchovného prostredia, kedy bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti otca, v ktorej

sa nachádzal do 21. 03. 2016, kedy maloletý odišiel do domácnosti starých rodičov, v ktorej už následne zotrval. Otec starostlivosť o maloletého nezvládal, nevytváral maloletému pokojné, kludné prostredie vo svojej domácnosti pre jeho priaznivý vývoj. Matka v roku 2014 absolvovala protialkoholickú liečbu. Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 32P/76/2016 - 183 zo dňa 07. 06. 2016 bol maloletý zverený do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov zo strany matky a rodičia boli zaviazaní prispievať na výživu maloletého každý zvlášť sumou 70,- € mesačne v rukám starých rodičov. Dôvodom náhradnej starostlivosti bola skutočnosť, že otec maloletého nezabezpečoval náležitú starostlivosť o maloletého, nepoužíval adekvátne výchovné prostriedky a starostlivosť z jeho strany nezodpovedala záujmu maloletého v zmysle čl. 5 Zákona o rodine, kedy mu v domácnosti otca nebolo poskytované bezpečie, stabilné prostredie, ochrana jeho dôstojnosti ako aj telesného, citového vývinu s tým, že na strane matky prebehla v tom čase len krátka doba jej resocializácie a abstinencie od alkoholu. V tom čase boli najvhodnejšími osobami, ktoré dávali záruku na riadnom zabezpečovaní starostlivosti o maloletého starí rodičia zo strany matky, u ktorých sa maloletý v tom čase aj nachádzal. Títo spĺňali všetky zákonom stanovené predpoklady pre zverenie maloletého do ich spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti.

19. Podľa § 47 ods. 1 písm. d) Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť zaniká právoplatným rozhodnutím súdu o zániku dôvodu, pre ktorý bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,

20. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

21. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4, 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

22. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

23. Vykonaným dokazovaním v danej veci bolo preukázané, že maloletý bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov zo strany matky z dôvodu, že ani jeden z rodičov v tom čase nedával záruku zabezpečenia riadnej starostlivosti o maloletého a vytvorenia pokojného, bezpečného prostredia, v ktorom by bol zabezpečený priaznivý duševný, citový, telesný vývin dieťaťa, pričom u matky v čase rozhodovania o náhradnej osobnej starostlivosti prebehla len krátka doba resocializácie alkoholické abstinencie. Súd má vykonaným dokazovaním preukázané, že starí rodičia maloletému poskytujú riadnu starostlivosť, opateru, zabezpečujú jeho odôvodnené potreby. Na strane maloletého boli preukázané výchovné problémy, ktoré viedli až k spáchaniu trestného činu lúpeže, za ktorú bol maloletý už právoplatne odsúdený na podmienený trest odňatia slobody so skúšobnou dobou dva roky vrátane probačného dohľadu a uloženia primeraných obmedzení a povinností a zároveň ochranného protitoxikomanického liečenia ambulantnou formou, kde dôvodom trestnej činnosti bolo aj podľa vyjadrenia samotného maloletého získanie finančného prospechu. Z uvedeného vyplýva, že starí rodičia výchovu maloletého taktiež nie úplne zvládali, keďže sa dopustil závažnej trestnej činnosti za účelom získania finančného prospechu napriek tomu, že zo strany starých rodičov mu nič po materiálnej stránke nechýbalo.

24. Počas doby, kedy bol maloletý v spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov udržiaval pravidelný kontakt s matkou, stretávali sa, s otcom nebol maloletý v žiadnom kontakte. Je zrejmé z výpovede matky, starých rodičov ako aj maloletého, že matka intenzívne prejavovala záujem o maloletého, bola s ním v pravidelnom osobnom kontakte, maloletý trávil u nej aj víkendy spolu s maloletou sestrou, aktívne spolu trávili čas. Maloletý sám prejavil svoju vôľu, túžbu byť zverený do starostlivosti matky, kde sa cíti dobre, vyhľadáva jej spoločnosť. Aj z výpovedí starých rodičov vyplynulo, že medzi maloletým a matkou je vytvorená pozitívna a silná citová väzba. Matka má v súčasnosti vytvorené aj vhodné bytové podmienky pre starostlivosť o maloletého. Zabezpečila si vlastné, nové bývanie, kde deklarovala vôľu zotrvať aj s maloletým, kde mu vytvorila vlastnú izbu, priestor s tým, že vzhľadom na v súčasnosti narušený vzťah s jej terajším partnerom novú domácnosť bude obývať len ona a maloletý. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že matka sa aktívne zaujíma o maloletého, pozná jeho denný režim, záujmy, zdravotný stav. Predloženými lekáorskými správami bolo potvrdené, že matka minimálne od januára 2017 abstínuje, nepožíva alkoholické nápoje, je riadne zamestnaná, dosahuje pravidelný príjem, pričom zamestnávateľ je spokojný s výkonom jej práce. Matka si svojim úsilím za pomoci rodiny aj odborníkov upravila svoje životné podmienky, sociálne pomery, dlhodobo abstínuje od požívania alkoholických nápojov a súdu svojim konaním a správaním dala záruku, že je schopná vykonávať riadnu starostlivosť o maloletého a poskytnúť mu stabilné a bezpečné prostredie potrebné pre jeho zdravý psychický a fyzický vývin.

25. Súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, pričom vážnym dôvodom je aj skutočnosť, že rodičia, resp. jeden z rodičov je schopný opäť zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, a teda odpadli prekážky, ktoré mu bránili v zabezpečovaní osobnej starostlivosti o maloleté dieťa. Na základe vyššie uvedených skutočností, keďže starostlivosť rodičov má prednosť pred náhradnou starostlivosťou inej osoby a matka súdu preukázala, že je schopná zabezpečiť maloletému náležitú starostlivosť, pričom je aj túžbou maloletého byť v starostlivosti matky, súd dospel k záveru, že náhradná osobná starostlivosť o maloletého už v danom prípade nie je potrebná, a preto ju zrušil. Pokiaľ otec poukazoval na nevhodné prostredie u matky, resp. u starých rodičov, v danom prípade súd poukazuje na to, že otec tieto svoje tvrdenia žiadnym spôsobom bližšie nezdôvodnil, nepredložil súdu žiadne konkrétne dôkazy o tom, že by matka naďalej požívala alkoholické nápoje alebo by nemala vytvorené vhodné materiálne, sociálne, bytové podmienky pre starostlivosť o maloletého. Zároveň súd poukazuje aj na skutočnosť, že otec sa na pojednávanie nedostavil, vo veci sa vyjadril iba písomne. Z vykonaného dokazovania ďalej vyplynulo, že maloletý nie je v žiadnom kontakte s otcom, nemajú spolu dobrý vzťah. Otec sa žiadnym spôsobom o maloletého nezaujíma, plní si len vyživovaciu povinnosť na maloletého, pričom na zhoršené vzťahy poukázal aj sám maloletý s tým, že má záujem byť v starostlivosti matky, s ktorou má dobrý vzťah a s ktorou si rozumie.

26. Keďže súd zrušil náhradnú osobnú starostlivosť o maloletého a rodičia maloletého nežijú v súčasnosti v spoločnej domácnosti, bolo potrebné rozhodnúť nanovo o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému. Otec v súčasnosti nie je v žiadnom kontakte s maloletým, plní si len vyživovaciu povinnosť, aj to nepravidelne. Matka, ako už bolo konštatované, má vytvorené vhodné podmienky na zabezpečovanie starostlivosti o maloletého, po materiálne i nemateriálnej stránke, dokáže sa o maloletého plnohodnotne postarať. S poukazom aj na výchovné problémy s maloletým, s prihliadnutím aj na vyjadrenia starých rodičov maloletého zo strany matky, že maloletý matku rešpektuje, matka dáva súdu záruku, že bude zabezpečovať riadnu starostlivosť o maloletého. Súd vzhľadom aj na vek maloletého prihliadol na jeho vôľu byť zverený do starostlivosti matky. Vzhľadom na uvedené potom súd po zrušení náhradnej osobnej starostlivosti zveril maloletého do osobnej starostlivosti matky, ktorá je oprávnená maloletého zastupovať, spravovať jeho majetok v bežných veciach.

27. Nakoľko bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky, súd otcovi ako druhému rodičovi, ktorému maloletý nebol zverený do osobnej starostlivosti uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého sumou 70,- € mesačne tak, ako žiadala matka. V konaní bolo preukázané, že maloletý má v súčasnosti 17 rokov, navštevuje 1. ročník Strednej školy hotelovej vo Zvolene, s čím sú spojené zvýšené výdavky na zakupovanie školských pomôcok, uniforiem, cestovného do školy. Maloletý nemá žiadnu záujmovú platenú činnosť. Zdravotný stav má dobrý. Navštevuje alergologickú, očnú ambulanciu, psychológa, CPLDZ, nosí okuliare. Matka maloletého je riadne zamestnaná, pričom jej priemerný mesačný príjem je podľa oznámenia zamestnávateľa vo výške 1.451,36 €, má ďalšiu vyživovaciu povinnosť na maloletú dcéru O., nar. XX. XX. XXXX vo výške 70,- € mesačne. Otec je poberateľom invalidného dôchodku vo výške 158,40 €, rodičovského príspevku a prídavkov na maloleté dieťa.

Má ďalšiu vyživovaciu povinnosť voči maloletému X. A., nar. XX. XX. XXXX, ktorý je v jeho osobnej starostlivosti. Pri určovaní výšky výživného súd zohľadnil aj skutočnosť, že po zverení maloletého do osobnej starostlivosti matky, táto bude poberateľkou rodinných prídavkov, prípadne daňového bonusu, čím bude zabezpečená výživa maloletého aspoň v zákonom stanovenej minimálnej výške. Počiatok vyživovacej povinnosti súd určil dňom právoplatnosti rozhodnutia, nakoľko účinky zverenia maloletého do osobnej starostlivosti matky nastanú práve právoplatnosťou tohto rozhodnutia.

28. Vzhľadom na to, že súd zrušil náhradnú osobnú starostlivosť, následne zrušil aj rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 32P/76/2016 - 183 zo dňa 07. 06. 2016 vo výroku, ktorým bolo naposledy rozhodnuté o výživnom na maloletého, keďže súd rozhodol o výživnom na maloleté dieťa nanovo.

29. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Dôvody pre iné rozhodnutie o trovách konania súd v prejednávanej veci nezistil. Účastníci konania si znášajú trovy, ktoré im v konaní vznikli sami (súdne poplatky, trovy právneho zastúpenia).

30. Po vyhlásení rozhodnutia, jeho odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku sa matka, právny zástupca matky, starí rodičia maloletého, opatrovník maloletého vzdali práva podať odvolanie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne v potrebnom počte vyhotovení (§ 355 ods. 1 v spojení s § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 363, § 364 CSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 CSP).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).
Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť vyhotovené v písomnej forme, podpísané a v prípade doručenia podania do prebiehajúceho konania s uvedením spisovej značky (§ 127 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolať proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolať možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 ods. 1, 2, 3 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná (§ 64 CMP).

Odvolať súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 65 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 376 CMP).